Monitoring
Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych
za 2018 rok
dla
Powiatowego Urzędu Pracy
we Wrześni

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp 3

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie wrzesińskim 6

2.1. Bezrobotni i oferty pracy 6

2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach 11

2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych 12

2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów. 13

2.5. Analiza wskaźnika dostępności ofert pracy 14

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych. 17

3.1. Zawody deficytowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku 19

3.2. Zawody zrównoważone w powiecie wrzesińskim w 2018 roku. 23

3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku 23

4.. Analiza rynku edukacyjnego 26

4.1 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych 26

5. Podsumowanie 28

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2018 roku w powiecie wrzesińskim został przygotowany, w oparciu o nowe zalecenia metodyczne przygotowane zgodnie z *Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno -Ekonomicznych w Łodzi, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu pn. *Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Prezentowane opracowanie ukazuje kompleksową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy we Wrześni oraz analizę zjawiska bezrobocia notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni w 2018 roku i według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Celem opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu wrzesińskiego w 2018 roku jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych, określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń, bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół), usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy, ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w opracowaniu analizowane są:

- ✓ **Zawody deficytowe** – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby

opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody nadwyżkowe -** to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody zrównoważone -** to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

- ✓ **Umiejętności** - to zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

- ✓ **Uprawnienia -** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

- ✓ **Kwalifikacje -** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w głównej mierze w oparciu o dane zgromadzone w systemie Syriusz Std – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na podstawie danych dotyczących ofert pracy podmiotów publicznych oraz ofert publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę).

Zaimplementowane dane zawierające wyliczone wskaźniki umożliwiają określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwalają na przeprowadzenie szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018, poz. 1265 z późn. zm.). Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Ze względu na fakt, iż prezentowana analiza w dużej mierze ma wymiar wskaźnikowy, dla większej przejrzystości opracowania w opisie zaprezentowano najważniejsze wskaźniki, które zostały następnie odpowiednio zinterpretowane.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie wrzesińskim

Powiat wrzesiński od kilku lat cechuje się dynamicznym rozwojem społeczno – gospodarczym, który koreluje z coraz niższą stopą bezrobocia. Na koniec 2018 roku stopa bezrobocia w powiecie wrzesińskim wynosiła 3,4%, przy stopie bezrobocia w województwie wielkopolskim kształtującej się na poziomie 3,1%, a w kraju 5,8%. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w ostatnich latach jest bardzo pozytywna. Na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia osiągnęła najniższy poziom. W porównaniu do danych z końca 2017 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,1%. Na koniec 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni zarejestrowanych było 1 154 osób bezrobotnych. W porównaniu do danych z końca 2017 roku liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 9 osób, jednak z uwagi na większą liczbę mieszkańców powiatu czynnych zawodowo, stopa procentowa zmniejszyła się o 0,1 punktu procentowego. Bezrobocie w powiecie wrzesińskim jest wysoce sfeminizowane. Na koniec 2018 roku w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wrześni zarejestrowanych było 751 bezrobotnych kobiet – 65,1% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz odpowiednio 403 bezrobotnych mężczyzn – 34,9%. Na koniec 2018 roku 219 osób bezrobotnych, tj. 19,0% bezrobotnych z terenu powiatu wrzesińskiego posiadało prawo do zasiłku. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni znajdowało się 451 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 39,1% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, 301 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 26,1% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz 145 osób niepełnosprawnych, tj. 12,6% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych powiatu wrzesińskiego na koniec grudnia 2018 r. wynosiła: Września – 677 osób bezrobotnych, Miłosław – 153 osoby bezrobotne, Nekla – 85 osób bezrobotnych, Kołaczkowo – 103 osoby bezrobotne oraz Pyzdry – 136 osób bezrobotnych.

2.1. Bezrobotni i oferty pracy

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane, które dotyczą bezrobocia wśród mieszkańców powiatu wrzesińskiego w odniesieniu do posiadanego przez bezrobotnych zawodu oraz zgłoszonych ofert pracy na analizowanym terenie. Prezentowane wielkości podane zostały z uwzględnieniem elementarnych grup zawodowych osób bezrobotnych

zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały elementarne grupy zawodowe, które generowały największą liczbę osób bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2018 roku.

Najwięcej osób bezrobotnych należało do grupy następujących zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 193 osoby. Pozostałe zawody elementarne, w których odnotowano znaczną liczbę osób bezrobotnych to: kucharze – 53 osób, fryzjerzy – 33 osoby, dietetycy i żywieniowcy – 29 osób, pracownicy obsługi biurowej 27 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 25 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 21 osób, monterzy sprzętu elektronicznego – 19 osób, malarze budowlani i pokrewni – 18 osób, elektromechanicy i elektromonterzy – 18 osób, stolarze meblowi i pokrewni - 18 osób, szwaczki hafciarki i pokrewni – 18 osób, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 17 osób.

Tabela 1. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	193
5120	Kucharze	53
5141	Fryzjerzy	33
3220	Dietetycy i żywieniowcy	29
4110	Pracownicy obsługi biurowej	27
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	25
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	21
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	19
7131	Malarze budowlani i pokrewni	18
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	18
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	18
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	18
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	17
2631	Ekonomiści	15
5153	Gospodarze budynków	15
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	14
3142	Technicy rolnicy i pokrewni	13
5131	Kelnerzy	13
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	13
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	13

Z liczby rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni w całym 2018 roku wynika, że największy napływ osób bezrobotnych odnotowano w takich elementarnych grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 398 osób, kucharze – 118 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 82 osoby, stolarze meblowi i pokrewni – 72 osoby, fryzjerzy – 69 osób, elektromechanicy i elektromonterzy – 63 osoby, pracownicy obsługi biurowej – 60 osób, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 59 osób, dietetycy i żywieniowcy – 56 osób, tapicerzy i pokrewni – 55 osób.

Tabela 2. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	398
5120	Kucharze	118
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	82
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	72
5141	Fryzjerzy	69
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	63
4110	Pracownicy obsługi biurowej	60
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	59
3220	Dietetycy i żywieniowcy	56
7534	Tapicerzy i pokrewni	55
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	46
5153	Gospodarze budynków	43
7222	Ślusarze i pokrewni	42
7131	Malarze budowlani i pokrewni	40
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	38
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	35
7132	Lakiernicy	34
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	34
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	33
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	32

W 2018 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni wyrejestrowanych zostało 2 965 osób bezrobotnych. Najwięcej wyrejestrowań odnotowano w takich elementarnych grupach zawodów jak: sprzedawcy sklepowi i ekspedienci – 369 osób, kucharze – 108 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 79 osób, stolarze meblowi i pokrewni – 79 osób, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 61 osób, elektromechanicy i

elektromonterzy – 56 osób, fryzjerzy – 55 osób, tapicerzy i pokrewni – 55 osób, pracownicy obsługi biurowej – 55 osób, dietetycy i żywieniowcy – 47 osób , średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych – 43 osoby, ślusarze i pokrewni 43 osoby, malarze budowlani i pokrewni – 42 osoby, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni – 41 osób, robotnicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani – 41 osób, gospodarze budynków – 38 osób.

Według danych w całym 2018 roku w bazie CBOP (PUP+OHP+Eures) w powiecie wrzesińskim złożone zostały 3 148 oferty pracy. Ponadto w Internecie dostępnych było 1470 ofert pracy, co razem daje 4618 ofert pracy. Największa liczba ofert pracy uwzględniając oba źródła ofert pracy w 2018 roku kierowana była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: operatorzy maszyn i urządzeń – 859 ofert, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 760 ofert, pracownicy wykonujący prace proste – 745 ofert, pracownicy usługi i sprzedawcy – 677 ofert.

Tabela 3. Analiza ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2018 roku.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Suma
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	837	22	859
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	621	139	760
9	Pracownicy wykonujący prace proste	684	61	745
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	470	207	677
3	Technicy i inny średni personel	192	405	597
4	Pracownicy biurowi	231	185	416
2	Specjaliści	92	321	413
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15	130	145
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	0	6
0	Siły zbrojne	0	0	0

Z liczby ofert pracy dostępnych na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP we Wrześni oraz oferty pracy dostępne w Internecie) rozpatrywanych z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych wynika, że w 2018 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodzie: operatorzy maszyn do obróbki drewna – 303 oferty, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 258 ofert, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych – 186 ofert, pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne – 186 ofert, magazynierzy i pokrewni – 178 ofert, ręczni pakowacze i znakowacze – 177 ofert, robotnicy wykonujący prace proste w

przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 163 oferty, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych – 148 ofert, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani – 146 ofert, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej nie sklasyfikowani – 121 ofert, pracownicy obsługi biurowej – 115 ofert, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani – 114 ofert, inżynierowie ds. przemysłu i produkcji – 113 ofert, stolarze meblowi i pokrewni – 108 ofert, tapicerzy i pokrewni – 94 oferty.

Tabela 4. Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Internet	Suma
8172	Operatorzy maszyn do obróbki drewna	303	0	303
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	247	11	258
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	186	0	186
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	186	0	186
4321	Magazynierzy i pokrewni	76	102	178
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	138	39	177
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani	152	11	163
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	148	0	148
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	7	139	146
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej nie sklasyfikowani	38	83	121
4110	Pracownicy obsługi biurowej	115	0	115
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani	114	0	114
2141	Inżynierowie ds. przemysłu i produkcji	4	109	113
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	108	0	108
7534	Tapicerzy i pokrewni	94	0	94
7222	Ślusarze i pokrewni	70	15	85
5153	Gospodarze budynków	81	0	81
3139	Kontrolerzy procesów przemysłowych gdzie indziej nie sklasyfikowanych	53	23	76
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	75	0	75
3313	Księgowi	5	65	71
2433	Specjaliści ds. sprzedaży	5	61	66
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	33	26	59
2149	Inżynierowie gdzie indziej nie sklasyfikowani	1	57	58
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	7	49	56
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	55	0	55
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	10	44	54
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	22	30	52
1221	Kierownicy ds. marketingu i sprzedaży	1	49	50

2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach

Poniżej przedstawiono zawody (według kodu czterocyfrowego), które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie wrzesińskim w 2018 roku. Wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym). Osoby bezrobotne reprezentujące wymienione zawody mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem. Należy jednak podkreślić, że w wymienionych elementarnych grupach zawodowych zarejestrowanych było niewielu długotrwale bezrobotnych, często była to jedna osoba długotrwale bezrobotna w danym zawodzie. W związku z powyższym do przedstawionych danych należy podchodzić z dużą ostrożnością.

Tabela 5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	100,00
1213	Kierownicy ds. strategii i planowania	100,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	100,00
1330	Kierownicy ds. technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	100,00
2113	Chemicy	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2529	Specjaliści ds. baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej nie sklasyfikowani	100,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	100,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	100,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	100,00
3240	Technicy weterynarii	100,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	100,00
3322	Przedstawiciele handlowi	100,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7212	Spawacze i pokrewni	100,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	100,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	100,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i	100,00

	pokrewni	
9121	Praczki ręczne i prasowacze	100,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	100,00

2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych

Poniżej przedstawione zostały informacje na temat kierunków i natężenia fluktuacji osób bezrobotnych (rejestracji – napływu i wyrejestrowań – odpływu osób bezrobotnych). Wartość miernika płynności wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. W przypadku, gdy napływ przewyższa odpływ oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Gdy odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), liczba bezrobotnych w grupie zawodów jest constans i nie ulega zmianie. W sytuacji, gdy odpływ przewyższa napływ, mamy do czynienia ze spadkiem bezrobotnych w zawodzie. Największy wskaźnik płynności w 2018 roku dotyczył m.in. takich elementarnych grup zawodów jak: specjaliści ds. public relations, pracownicy ds. kredytów, pożyczek i pokrewni, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, kierownicy ds. zarządzania zasobami ludzkimi, chemicy.

Tabela 6. Grupy zawodów elementarnych, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2432	Specjaliści ds. public relations	3,00
3312	Pracownicy ds. kredytów, pożyczek i pokrewni	3,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	3,00
1212	Kierownicy ds. zarządzania zasobami ludzkimi	2,00
2113	Chemicy	2,00
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	2,00
3436	Muzycy i pokrewni	2,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	2,00
4412	Listonosze i pokrewni	2,00
5246	Wydawcy posiłków	2,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	2,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2,00

9611	Ładowacze nieczystości	2,00

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w takich elementarnych grupach zawodów jak: kierownicy ds. marketingu i sprzedaży, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, inżynierowie mechanicy, inżynierowie produkcji, nauczyciele kształcenia zawodowego, doradcy finansowi i inwestycyjni.

Tabela 7. Grupa zawodów elementarnych, w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1221	Kierownicy ds. marketingu i sprzedaży	0,00
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	0,00
2144	Inżynierowie mechanicy	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,00
3113	Technicy elektrycy	0,00
3341	Kierownicy biura	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indzie Inie sklasyfikowani	0,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej nie sklasyfikowani	0,40

2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów.

Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy opiera się na wyliczaniu wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni oraz ofert pracy dostępnych w Internecie w 2018 roku według wielkich grup zawodów. Wskaźnik struktury ofert pracy stanowi iloraz przeciętnej liczby ofert pracy w grupie zawodów do całkowitej liczby ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Na podstawie wskaźnika struktury ofert pracy według źródeł wyliczony został wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy. Na jego podstawie przedstawiono grupy zawodów, w których oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP we Wrześni (wartość wskaźnika przyjmuje wartość <1). Taka wartość wskaźnika oznacza, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów. Druga grupa zawodów to zawody,

w których oferty pracy są nadreprezentowane w PUP we Wrześni (wartość wskaźnika przyjmuje wartość >1). Taki wskaźnik oznacza, że pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP we Wrześni niż w Internecie. Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP we Wrześni zalicza się takie wielkie grupy zawodów jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, specjaliści oraz technicy i inny średni personel, pracownicy biurowi. Do zawodów nadreprezentowanych w PUP we Wrześni zalicza się takie wielkie grupy zawodów jak: pracownicy usług i sprzedaży, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy wykonujący prace proste.

Tabela 8. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2018 roku.

Wielkie grupy zawodowe	Wskaźnik struktury według źródeł		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy (PUP vs internet)
	PUP	Internet	
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,48%	8,84%	0,05
Specjaliści	2,92%	21,84%	0,13
Technicy i inny średni personel	6,10%	27,55%	0,22
Pracownicy biurowi	7,34%	12,59%	0,58
Pracownicy usług i sprzedawcy	14,93%	14,08%	1,06
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,19%	0,00%	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19,73%	9,46%	2,09
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	26,59%	1,50%	17,77
Pracownicy wykonujący prace proste	21,73%	4,15%	5,24
Siły zbrojne	0,00%	0,00%	

2.5. Analiza wskaźnika dostępności ofert pracy

Wskaźnik dostępności ofert pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy. Analiza tego miernika pozwala określić jaki odsetek całkowitego popytu na pracę stanowią wolne miejsca pracy. Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Wskaźnik dostępności oferty pracy obliczany jest według wzoru:

$$B/O_t^k = \frac{\overline{B}_t^k}{\overline{O}_t^k}$$

gdzie

$\overline{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

$\overline{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika, tym dostępność niższa. Wartość miernika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość miernika, tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.
Przyjmuje wartości z przedziału <0, +∞).

$B/O_t^k = 0$ brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.
$B/O_t^k < 1$ przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.
$B/O_t^k > 1$ dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa na znalezienie pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Zgodnie z przedstawionymi danymi największa szansa na znalezienie pracy występuje w wielkich grupach zawodowych jak: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy wykonujący prace proste, przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy.
Najmniejsza dostępność miejsc pracy występuje w takich wielkich grupach zawodowych jak: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy usług i sprzedawcy.

Tabela 9. Wskaźnik dostępności ofert pracy – wielkie grupy zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,47
9	Pracownicy wykonujący prace proste	0,64
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,94
4	Pracownicy biurowi	1,65

2	Specjaliści	1,71
3	Technicy i inny średni personel	2,24
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,36
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	3,82
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	47,83

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele następujących elementarnych grup zawodowych:

Tabela 10. Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
2141	Inżynierowie ds. przemysłu i produkcji	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
7125	Szklarze	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2514	Programiści aplikacji	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
1223	Kierownicy ds. Badań i rozwoju	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej nie sklasyfikowani	0
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
4313	Pracownicy obsługi płacowej	0
2511	Analitycy systemów komputerowych	0
4323	Pracownicy ds. transportu	0
3323	Zaopatrzeniowcy	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
2424	Specjaliści ds. szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0
4225	Pracownicy biur informacji	0
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0
8157	Operatorzy maszyn do prania	0
9122	Czyściciele pojazdów	0

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele następujących elementarnych grup zawodowych:

Tabela 11. Niski wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	224,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	18,80

5132	Barmani	18,00
2422	Specjaliści ds. administracji i rozwoju	17,83
5120	Kucharze	14,89
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	12,50
7114	Betoniarze, zbrojarze i pokrewni	12,00
2431	Specjaliści ds. reklamy i marketingu	10,78
5141	Fryzjerzy	9,64
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci	6,59
7115	Cieśle i stolarze budowlani	4,93
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	4,27
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	3,35
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	3,03
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2,92

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądanych przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych do potrzeb i wymagań rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców.

Tabela 12. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim - informacja sygnalna - 2018 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Ceramicy i pokrewni
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Szklarze
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Programiści aplikacji
		Tynkarze i pokrewni
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Pracownicy obsługi płacowej
		Analitycy systemów komputerowych
		Pracownicy do spraw transportu
		Zaopatrzeniowcy
		Operatorzy wprowadzania danych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Czyściciele pojazdów
		Operatorzy maszyn do prania

		Pracownicy biur informacji
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
	zawód deficytowy	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Sekretarki (ogólne)
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Technicy wsparcia informatycznego i technicznego
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Spedytorzy i pokrewni
		Ładowacze nieczystości
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Dekarze
		Operatorzy maszyn do szycia
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Fizjoterapeuci
		Monterzy izolacji
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Pracownicy ochrony osób i mienia
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy sprzętu elektronicznego
		Zamiatacze i pokrewni
		Barmani
		Specjaliści do spraw administracji i rozwoju
		Kucharze
		Technicy fizjoterapii i masażyści
		Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Fryzjerzy
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Cieśle i stolarze budowlani
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy obsługi biurowej

		Gospodarze budynków
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Dietetycy i żywieniowcy
		Ekonomiści
		Technicy rolnictwa i pokrewni
		Introligatorzy i pokrewni
		Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Filozofowie, historycy i politolodzy
		Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy".**

3.1. Zawody deficytowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku

W obowiązującej metodologii zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2018 roku odnotowano 21 następujących elementarnych grup zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu:

Tabela 13. Elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	14	0,00	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	5		0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2	33,33	0,00
7125	Szklarze	1		0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	100,00	100,00
2514	Programiści aplikacji	1		0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	1	100,00	100,00

1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	1		0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	16,67	16,67
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1		0,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	1		0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	1	0,00	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	1		0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	0	100,00	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0	0,00	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	50,00	50,00
4225	Pracownicy biur informacji	0	100,00	0,00
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0	100,00	100,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	0	50,00	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0	50,00	50,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów deficytowych.

Tabela 14. Ranking elementarnych zawodów deficytowych w 2018 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	7,33	0,02		1,00	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,75	8,75	0,09		1,00	0,00	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	0,42	3,42	0,12		1,50	66,67	33,33
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0,58	2,67	0,22		1,33	0,00	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0,58	2,58	0,23		1,00	0,00	0,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	3,67	11,08	0,33		1,80	0,00	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	5,92	14,50	0,41	20,00	1,09	0,00	0,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,42	1,00	0,42		3,00	0,00	0,00
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2,42	5,50	0,44	0,00	1,00	10,00	10,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	2,25	4,83	0,47		1,00	0,00	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,17	0,50		1,00	0,00	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	1,42	2,83	0,50	0,00	1,14	0,00	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,50	1,00	0,50		1,50	100,00	100,00
9611	Ładowacze nieczystości	0,25	0,50	0,50		2,00	16,67	16,67
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,58	1,08	0,54	0,00	1,00		0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	8,17	14,75	0,55	28,57	1,00	2,17	2,17
7121	Dekarze	1,00	1,67	0,60	0,00	1,00	25,00	0,00

8153	Operatorzy maszyn do szycia	2,50	3,17	0,79	0,00	1,67	15,79	15,79
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,75	0,92	0,82	0,00			0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,58	0,67	0,87		1,00	37,50	12,50

3.2. Zawody zrównoważone w powiecie wrzesińskim w 2018 roku.

Zgodnie z metodologią opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 4 elementarne grupy zawodów zrównoważonych:

Tabela 15. Grupy zawodów zrównoważonych w 2018 roku

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2292	Fizjoterapeuci	1,92	1,92	1,00	18,18	18,18
7124	Monterzy izolacji	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	3,08	2,92	1,06	0,00	0,00

3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie wrzesińskim w 2018 roku.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. W 2018 roku odnotowano 9 elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych:

Tabela 16. Elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3220	Dietetycy i żywieniowcy	33
2631	Ekonomiści	16
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	14
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2
7323	Introligatorzy i pokrewni	2

7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	2
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	1
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	1
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów nadwyżkowych.

Tabela 17. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	18,67	0,08	224,00	42,11	0,94	0,00	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	7,83	0,42	18,80	40,00	0,94	0,00	0,00
5132	Barmani	1,50	0,08	18,00	50,00	0,67	100,00	0,00
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	8,92	0,50	17,83	55,56	0,82	33,33	0,00
5120	Kucharze	47,17	3,17	14,89	41,51	0,92	50,00	14,29
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	2,08	0,17	12,50	50,00	0,75	100,00	100,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	3,00	0,25	12,00	33,33	0,64	0,00	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	8,08	0,75	10,78	50,00	0,93	12,50	0,00
5141	Fryzjerzy	26,50	2,75	9,64	33,33	0,80	100,00	77,78
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	174,67	26,50	6,59	39,38	0,93	12,15	9,31
7115	Cieśle i stolarze budowlani	6,17	1,25	4,93	42,86	0,93	33,33	33,33
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	10,67	2,50	4,27	36,36	0,86	55,56	5,56
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	5,58	1,67	3,35	50,00	0,80	0,00	0,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	18,92	6,25	3,03	55,56	0,94	6,67	0,00
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	14,33	4,92	2,92	61,54	0,89	0,00	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	3,58	1,25	2,87	100,00	0,75		0,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,58	0,58	2,71	33,33	0,71	28,57	28,57
4110	Pracownicy obsługi biurowej	26,42	10,58	2,50	37,04	0,92	77,39	71,30
5153	Gospodarze budynków	17,50	8,75	2,00	40,00	0,88	86,42	37,04
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	2,08	1,75	1,19	33,33	0,50	9,52	9,52

4. *Analiza rynku edukacyjnego*

Analiza rynku edukacyjnego na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni stanowi uzupełnienie i rozszerzenie szczegółowych danych dotyczących deficytu lub też nadwyżki w danym zawodzie dokonanej na podstawie metody rankingowej. Informacje o liczbie absolwentów szkół stanowią niezwykle ważną informację umożliwiającą określenie kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

4.1. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Systemu Informacji Oświatowej liczba absolwentów w 2018 roku w powiecie wrzesińskim wynosiła 758 osób, w tym 259 osób ukończyło technikum, 258 osób ukończyło liceum ogólnokształcące, 188 osób ukończyło zasadniczą szkołę zawodową, 51 osób ukończyło szkołę policealną oraz 2 osoby ukończyły szkołę przysposabiającą do pracy. Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji PUP we Wrześni zarejestrowanych było 21 bezrobotnych absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu wrzesińskiego. Bardzo ważnym miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100\,,$$

gdzie:

BA_t^k liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja.

A_{t-1}^k liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna) bądź nazwy szkoły – stan za poprzedni rok szkolny.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* (w%). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższy wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Powyższa analiza ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród wszystkich absolwentów w powiecie wrzesińskim w roku 2018 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 20. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2018 roku Ogółem	Liczba bezrobotnych absolwentów stan na koniec grudnia 2018 roku	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%) stan na koniec grudnia 2018 roku
zasadnicza szkoła zawodowa	188	8	4,26%
szkoła przysposabiająca do pracy	2	0	0
technikum	259	6	2,32%
liceum ogólnokształcące	258	6	2,33%
szkoła policealna	51	1	1,96%

5. Podsumowanie

Analiza lokalnego rynku pracy pozwala na sformułowanie kilku wniosków zamykających opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych według stanu na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 1154 osoby. Największy poziom bezrobocia odnotowano w marcu 2018 r., najmniejszą wartość osiągnął w miesiącu październiku 2018 r., kiedy liczba bezrobotnych spadła do 1052 osób. Nastąpił spadek stopy bezrobocia, jej wartość w grudniu 2018 r. w powiecie wrzesińskim wyniosła 3,4% i zmniejszyła się o 0,1 punktu procentowego w stosunku do grudnia 2017 r.;
- wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa prym wiodą sprzedawcy, kucharze, fryzjerzy, dietetycy i żywieniowcy, pracownicy obsługi biurowej, mechanicy pojazdów samochodowych. Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci). W 2018 r. z ewidencji PUP najwięcej wyrejestrowanych zostało osób w zawodzie sprzedawcy sklepowi i ekspedienci;
- z liczby ofert pracy dostępnych na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP we Wrześni oraz oferty pracy dostępne w Internecie) rozpatrywanych z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych wynika, że w 2018 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodzie: operatorzy maszyn do obróbki drewna – 303 oferty, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 258 ofert, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych – 186 ofert;
- największy wskaźnik płynności w 2018 roku dotyczył m.in. takich elementarnych grup zawodów jak: specjaliści ds. public relations, pracownicy ds. kredytów, pożyczek i pokrewni, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe;
- zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 21 elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych m.in.: inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, agenci sprzedaży bezpośredniej, tynkarze i pokrewni, pracownicy obsługi płacowej. W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów deficytowych m.in.: pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, sekretarki, pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem, dekarze.
- zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 4 elementarne grupy zawodów zrównoważonych: fizjoterapeuci, monterzy

izolacji, Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek, Pracownicy ochrony osób i mienia.

- Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto. W 2018 roku odnotowano 9 elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych m.in.: dietetycy i żywieniowcy, ekonomiści, technicy rolnictwa i pokrewni. W 2018 roku w powiecie wrzesińskim odnotowano 20 elementarnych grup zawodów nadwyżkowych, m.in. monterzy sprzętu elektronicznego, zamiatacze i pokrewni, barmani, specjaliści do spraw administracji i rozwoju.

Niniejsze opracowanie wskazuje, że część osób bezrobotnych ma trudności w znalezieniu pracy w swoim zawodzie. Pomimo że osoba bezrobotna posiada poszukiwany przez pracodawcę zawód, to często nie spełnia ona innych wymagań postawionych w ofercie pracy np.: odpowiednie doświadczenie, czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Ponadto należy podkreślić, że wśród osób bezrobotnych można zauważyć zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji zawodowych, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Częstym również zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym.

Zadaniem tutejszego Urzędu Pracy jest minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia poprzez wspieranie lokalnych pracodawców oraz osób bezrobotnych. Dlatego dążymy do uzyskiwania jak największej racjonalności i efektywności w wyznaczaniu i realizacji kierunków szkoleń.